

Нам'ятайте
про
Україну!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редкація / Адміністрація:
"Свобода", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефон: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Нью-Йорку (212) 227-4125
УНСова (201) 451-2200
з Нью-Йорку (212) 227-5250

PIK LXXXIX. Ч. 15. ДЖЕРСІ СІТІ І НЬО ЙОРК, ВІВТОРОК, 26-го СІЧНЯ 1982 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, JANUARY 26, 1982 № 26. VOL. LXXXIX.

Відвідали Владика Лостена

Владика Василь Лостен з гостями.

Стемфорд, Конн. (В.Д.). — В суботу, 16-го січня 1982 року, понад 20 представників українських громадських організацій метрополітального Нью-Йорку прибули сюди, щоб привітати Владика Василя Лостена з його іменинами, що припадали на 14-го січня. Тому що була дуже несприятлива погода, відвідини відложили до суботи 16-го січня ц.р.

Першим, що промовляв на прийнятті у Владика Василя був о. протоігумен Патрік Паша, ЧСВВ, який привітав Владика не тільки як відданого церковного провідника, але також як визначного члена української громади в ЗСА. Другим промовцем був Роман Гуглевич, голова Комітету будови церкви св. Юра та президент Кредитівки "Самоміч" в Нью-Йорку. Мгр Іван Базарко, президент Світового Конгресу Вільних Українців (СКВУ), вітав Владика Лостена від СКВУ і теж в імені Митрополита Максима Германюка з Вінніпегу.

У відвідини взяли участь Любомир Зелик (Громадський Комітет Шкіл св. Юра), Корнелій Василь (СУМ-А), Ярослав Оберинин (Кредитівка "Самоміч"), Орест Глют (Кредитівка "Самоміч" і Товариство Українських Інженерів Америки).

Відзначено українського науковця

Директор Лос Аламос Крайової лабораторії Доналд Керр (справа) gratує інж. Ігореві Богачевському під час урочистості у вівторок, 8-го грудня м.р., для працівників цієї лабораторії, які зробили визначні винаходи і дістали на них патенти. Український винахідник дістав патент за його винахід для виробу гарячої плями. Назва його винаходу англійською мовою — beam heater linear theta-pinch device.

ЗСА можуть припинити будову газопроводу з Сибіру

Париж, Франція. Тут відбулася нарада Координаційного комітету контролю експорту при НАТО, в якій взяли участь представники всіх членів НАТО та Японії, з винятком Ісландії, яка в склад того комітету не входить. Головною темою наради була побудова газопроводу з Сибіру до Західної Європи при допомозі західних матеріалів, технологій та фінансування.

В підставовому питанні, чи західноєвропейські країни повинні й надалі, не зважаючи на проголошення воєнного стану в Польщі й запровадження там режиму терору, брати участь в тій побудові, голоси західних делегацій були поділені. Делегация Західної Німеччини обстоювала доцільність участі Заходу, а особливо Західної Німеччини в тій будові. Однак після вичерпних дебат і вислухання американських аргументів члени німецької делегації і їхні прихильники признали, що тотальна заборона Урядом ЗСА виво-

зити будь-які машини й матеріали для тієї будови протягли б її на довгі роки. Однак дотепер такої тотальної заборони Вашингтон ще не видав, а поставка ЗСА в цій справі зумовлена дальшим розвитком подій у Польщі.

Американська делегація вказала на те, що останню уряду західноєвропейських держав зобов'язали не підтримувати своїми кроками американських санкцій. На тій підставі американська делегація обстоювала, щоб західні держави не доставляли тих частей, які американський Уряд заборони доставляти американським фірмам. Деякі європейські країни шукають, як обійти той факт, але в остаточному вони погодилися, що ембарго вивозу до Советського Союзу повинно охоплювати модерну технологію, імпорти якої Москва вживає для своїх агресивних цілей та для тиску на політику Західної Європи.

УКРАЇНСЬКІ УСПІХИ НА РІЧНОМУ З'ЇЗДІ ААТСЕЕЛ

Нью-Йорк, Н. Й. (В. Жила). — Протягом 28-30 грудня минулого року тут відбувся річний науковий з'їзд Американської Асоціації Вчителів Слов'янських і Східноєвропейських Мов (ААТСЕЕЛ). З'їзд проходив у Рузвельт готелі; в ньому взяло участь понад 500 осіб, в тому числі українців-професорів американських і канадських університетів; були на з'їзді представники НТШ, УВАН, як також інші українці з Нью-Йорку.

Під час першого дня з'їзду українська тематика була предметом дебат на секції Слов'янської і Східноєвропейської літератури, секретарем якої був проф. Роберт Карп'як з університету в Ватерлуї. На цій секції з доповіддю про Шевченка й Герцена виступила д-р Марта Кухар з Іллінойського університету Чикаго-Сиркл. У своєму виступі вона підкреслила співзвучність світоглядів Шевченка й Герцена та вказала на питання національності у російській імперії, яке однак цікавило цих двох мислителів та до якого вони часто поверталися у своїй творчості.

Третій день з'їзду сміливо можна назвати українським днем, бо під час того дня було прочитано 14 доповідей на українську тематику. Крім того д-р Наталія Мойл-Чопик з університету Вірджинії доповідала на секції фольклору про русалок, про смерть, спричинену атомним вибухом, та про символізм води в російському фольклорі. Проф. Наталія Пазура з Пенсильванського університету говорила про тему "Віа і квіття в новітній українській драмі" ("На полі крові" Лесі Українки й "Голод — 1933" Богдана Бойчука) — порівняльна студія. Вона ствердила, що Юда в драматичній поемі Лесі Українки усвідомлює сам свою вину, в той час, коли герой Бойчука, названий цинік, доходить до самопізнання тільки в критичній межовій ситуації і то тільки під впливом містерії розп'ятого Христа. Ця доповідь входила в програму секції

(Продовження на ст. 6)

Москва посилює наклепи

проти ЗСА

Москва. — Советське інформаційне агентство ТАСС розіслало в суботу, 16-го січня, вістку про видання в Москві пропагандивної брошури сповненої наклепів проти ЗСА і їхньої політики.

Наклепи, подані в тій брошурі, яка має наголовок "Звідки загроза миру?", належить до категорії великої брехні, яку останнім часом Москва поширює всіма можливими засобами. Тією великою брехнею є твердження, що ЗСА пригрозюють агресивну війну проти СССР, ціллю якої мало б бути першим ударом, dokonаним при допомозі нуклеарної зброї, на Советський Союз вистави його з ладу, як найширшим знищенням спаралитувати й таким чином виграти війну. Не зважаючи на очевидне безглуздя тієї вигадки, Москва всіма засобами своєї могутньої пропаганди і пропаганди своїх сателітів у світі настирливо такі твердження поширює, а тепер видала згадану брошуру багатомільйонним накладом і в різних мовах, надаючи їй характеру офіційного експозе советського уряду.

Офіційна брошура твердить: "Затверджена програма плянів Пентагону передбачає розбудову стратегічної оборонної зброї і розширення протиракетних систем і систем оборони міжпланетарних просторів та повне закінчення розгорнення так званого потенціалу першого переможного удару вже в 1980 роках". Далі той офіційний советський документ твердить, що цим способом ЗСА хочуть досягнути можливості "диктувати світові".

Брошура "Звідки загроза миру?" є другою вже з черги офіційною добіркою советських наклепів проти ЗСА. Перша під наголовком "Загроза Європі" вийшла недавно і поширює вона вістки про те, що Вашингтон плянує закріплює свої позиції в Європі, щоб мотти з терену Західної Європи заатакувати Советський Союз, не зважаючи на те, що така атака викликала б величезні загрози, наслідком яких буде знищення Західної Європи.

В той час, коли ЗСА ЗАВЕЛИ ГОСПОДАРСЬКІ

ЗРОБЛЕНО ПОСТУП В СПРАВІ ЕВАКУАЦІЇ СІНАЙСЬКОГО ПІВОСТРОВА

Каїр, Єгипет. — Єгипетсько-ізраїльські розмови в справі евакуації Синайського півострова проходять з успіхом, але переговори єгипетсько-ізраїльської комісії в справі автономії для палестинських арабів в Ізраїлі натрапляють на поважні розходження й труднощі.

Керівники делегації обидвох країн, Камаль Гассан Алі, міністер закордонних справ Єгипту і Арієль Шарон, міністер оборони Ізраїля, відбули спільну пресову конференцію після закінчення розмов й підписання кінцевого протоколу та звернення до палестинських арабів, які підписали всі записки, зроблені у часі розмов. Міністер Гассан Алі повідомив, що переговори були дружні, продуктивні й закінчилися повним успіхом. Міністер Шарон сказав: "Ми розв'язали більшість проблем і ми впевнені в тому, що йдемо правильним шляхом вперед та що мир між нами, як сподіємось, триватиме завжди".

Міністер Шарон подав деяку інформацію із своєї зустрічі з президентом Єгипту Госні Мубарак. На закінчення тих інформацій він сказав, що президент "Мубарак підкреслює повторну віру обидвох сторін в тривалий мир".

Крім же деяких підставових проблем остання нарада обидвох делегацій займалася технічними справами.

У світі

ЕСПАНСЬКА ПОЛІЦІЯ ВІДКРИЛА ЦЕНТРАЛЬНИЙ МАГАЗИН ЗБРОЇ ТЕРОРІСТІВ Е.Т.А., які борються за сепаратію країни басків від Еспанії. Магазин містився недалеко Більбао, головного міста басків. Магазин обгорнали озброєні люди, але несподіваний наскок поліції до такої міри їх збентожив, що вони вже не змогли вжити зброї і поліція ув'язнила їх. В магазині було багато рушниць, важких рушниць для атакуючої піхоти, гранатометів та вогнеметів, пістолів, гранат і вибухівки. Інформацію про той магазин поліція отримала від ув'язнених в часі поліційного рейду на тайну квартиру терористів, в якій вони переховували скоплених противників і закладників.

РОЗБИЖНОСТІ В ПРАВЛІЦІ ХУНТИ АРГЕНТИНИ поглибилися до такої міри, що в ній дійшло до явної боротьби між поодинокими членами. Минулого місяця хунта усунула з посту президента Аргентини генерала Роберто Віола під претекстом, що він хворий. На його місце призначила вона генерала Леопольдо Гальтієрі. Президент Гальтієрі мав бути президентом твердої руки, однак, вже після короткого часу почалися дальші непорозуміння поміж членами хунти. Минулого тижня член хунти Еміліо Массера, адмірал аргентинської воєнної флотії і член найвищої трійки генералів у хунті, яка скинула президента Ізабелу Мартінес де Перон, і посадила її під домашній арешт, запротестував письмово проти теперішньої політики хунти, що її почав провадити президент Гальтієрі. Інші члени хунти поставили його за це під суд, а суд засудив на десять днів тюрми. Декілька днів після того присуду військова патруля забрала адмірала з його офіційного помешкання й відправила до військової тюрми для відсидження присуджених йому десять днів ув'язнення.

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА БЕЗПЕКИ В РЕСПУБЛІЦІ Ель Сальвадор дістала довірчій інформації, що ліві партизани підняли до столиці країни Сан Сальвадор значні людські резерви з метою перевести там більшість операції. Після отримання тих інформацій поліція провела велику очищувальну акцію. Вона оточила цілу північну частину столиці й хата за хатою перевірила всі помешкання й інші приміщення. Висліді операції затримано в таємниці. Після операції, в часі якої не було ніякого спротиву з боку лівих партизан, всю околицю залишено під зміцненою охороною.

ЗАПЛЯНОВАНИЙ НА ДВА ДНІ СТРАЙК англійських залізничників триває вже довше, спричиняючи великі невідгод для десятків тисяч працівників та хаос в комунікаційних та транспортних умовах країни. Провід профспілки залізничників на чолі з Реймон Бактоном зарядив дальше тривання страйку, пояснивши тим, що адміністрація залізниць, які є власністю держави, не виконала своїх обіцянок піднести заробітну платню робітникам. Адміністрація залізниць вказала на те, що ця підвишка була частково домовлення, в якому профспілки зобов'язалися піднести продуктивність праці та змінити розклад годин праці машиністів. Розмови для вирішення цих справ не дали успіху. Так само відмовилися посередничати прем'єр уряду Маргарет Тачер, яка заявила, що договірні сторони, тобто профспілки та адміністрація залізниць, мають доволі знання тих справ і почуття громадської відповідальності, щоб їх поладити.

РЕЧНИК ІРАНСЬКОГО УРЯДУ БЕГЗАД НАБАВІ, який провадив з іранського боку переговори в справі звільнення американців, які перебували 444 дні ув'язнені безправно в Теграні, в річницю звільнення тих 52-ох американських дипломатів і працівників амбасаді заявив, що американці не дотримувалися точок договору, бо не сконфігували майна покійного шаха. Речник Державного департаменту заявив, що в договорі про це нічого немає, а всі його точки американський уряд виконує як устійно. Деякі дрібні справи чекають, згідно з договором, на арбітраж.

ПРИМАС ПОЛЬЩІ ДОМАГАЄТЬСЯ ПОШАНУВАННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ

Варшава, Польща. — Примас Польської Римокатолицької Церкви Юзеф Глемп заявив у проповіді, яка була передана крайовою радіоною сіткою 24-го січня ц.р., що поляки мають право домагатися правдивих інформацій в контрольованій комуністичною партією пресі і правдивої відповіді від свого уряду, чому вони, позбавлені основних прав людини.

Крім того, в усіх католицьких церквах був прочитаний тієї неділі пастирський лист підписаний польськими єпископами, який перестерігає уряд перед можливістю громадянської війни і вказує, що робітництво має повне право організувати свою вільну профспілку. Зміст листа був зредатований і затверджений минулого тижня на конференції польського єпископату. Політичні спостерігачі кажуть, що сильний голос примаса Польщі і всіх єпископів, які об'єднали виступили в обороні вільної профспілки "Солідарність", прав людини і несправдливих інформацій комуністичної преси, був з розумом запланований ще перед зіб-

ранням парламенту і виступом на ньому теперішнього фактичного диктатора Польщі Войцеха Ярузельського. В. Ярузельський, як загальному ж засіданню парламенту нову економічну програму уряду і нові зарядження відносно політичних і профспілкових справ. Але, згідно з поінформованими джерелами, він правдоподібно не проголошуватиме ще закінчення воєнного стану в Польщі. Закордонні кореспонденти, які слідкують за розвитком подій у Польщі натякають на можливість проголошення нової програми для профспілки і може навіть заборони відновлення діяльності "Солідарності" в її попередній формі.

Не зважаючи на нагінку зі сторони уряду, — кажуть поінформовані особи, — "Солідарність" збільшила свою видавничу діяльність, а деякі відділи "Солідарності" написали навіть звернення до Папи Івана Павла II і голів західних держав з проханням підтримати старання профспілки про відновлення діяльності.

В Америці

МОЛОДІ ЮНАКИ, ЯКІ ЩЕ ДОСІ НЕ зареєструвалися до військової служби, мають можливість це зробити до 28-го лютого цього року. Речення реєстрації був продовжений на пропозицію самого президента Роналда Регена, — заявив директор поборової служби Томас К. Тирнедж, який підкреслює, що приблизно 800,000 здібних до військової служби юнаків не зареєструвалися з різних причин. Більшість з них не виконали цього обов'язку з трьох причин: малою обзаймованістю з цієї справою, легковажністю і надії, що примусова реєстрація буде анульована Урядом. Обов'язком молодих осіб, коли вони досягнули 18-го року життя, є громадянами ЗСА, або живуть постійно в цій країні, зареєструватися в бюрах поборової служби до 30-ох днів.

АМЕРИКАНСЬКІ ЗАКЛАДНИКИ, ЯКІ ВІДБУЛИ 444 дні в іранському ув'язненні відзначили річницю звільнення з в'язниці і ствердженням поглиблення американського патріотизму в усіх майже закладниках. Паради та інші вітання, прийняття у президента Роналда Регена тощо, не змагли ще у їхній пам'яті тих жахливих картин ув'язнення і фізичних та психічних тортур, яких вони зазнавали від їхніх тодішніх наставників. "Я подорожував багато за цей рік, так як це робили також інші закладники, — заявив кореспондентом колишній шарже д'аффер в американській амбасаді в Теграні Брус Ленген, — і за цей час назбирався чимало вражень. Одне хочу ствердити, що ми всі захопані у нашу країну". Ленген є тепер директором університету національної оборони у Вашингтоні. Також інші 41 колишні закладники все ще перебувають на федеральній службі. Деякі перевишколюються з метою зміни фаху.

РЕЧНИКИ АГЕНЦІЇ МІЖПЛЯНЕТАРНИХ польотів заявили кореспондентам, що вже заплановано третій політ міжпросторного корабля "Коламбія" і визначено дату на 22-го березня ц.р. Корабель перебуватиме у міжпланетних просторах і кружатиме довкола земної кулі сім днів, виконуючи під час польоту відповідну місію. Тим разом "Коламбією" керуватимуть астронавти Джек Р. Ласма, досвідчений летун і учасник ранішніх польотів, і Чарльз Г. Фуллертон, який братиме участь в польоті першої раз.

ДОРАДНИК ПРЕЗИДЕНТА У СПРАВАХ КРАЙОВОЇ безпеки Вільям П. Кларк найменував відомого журналіста і колумніста Вільяма Ф. Баклі і Клер Бут Лусі, публіциста і колишнього дипломата на дорадників Крайової ради безпеки. На такого ж дорадника В. Кларк найменував також колишнього секретаря Департаменту летиства Томаса С. Ріда. Згідно з інформаціями найбільших співробітників Кларка, В. Баклі займатиметься політикою, К. Бут Лус розвідками справами, а Т. Рід обороною.

ДЕПАРТАМЕНТ ОБОРОНИ ПІДПИСАВ 3 компанії Роквелл Інтернешнел 2,2-більйонний договір на продукцію нового стратегічного бомбовика типу Б-1, який має замінити дотеперішній тип бомбовиків Б-2. Як відомо, попередня демократична адміністрація президента Джимі Картера затримала була серійну продукцію цього типу літаків, зважаючи, що бомбовики типу Б-2 цілком добре можуть виконувати свою функцію під теперішню пору.

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕГЕН ОТРИМАВ ЛИСТА від Папи Івана Павла II у якому Святіший Отець дякує Президенту ЗСА за моральну, політичну і матеріальну допомогу для польського народу, зокрема під час тривалої політичної і господарської кризи, яка стала в наслідок проголошення в тій країні воєнного стану 13-го грудня 1981 року і який триває досі. У листі, однак, нічого не згадується як Ватикан підтримує американське становище щодо застосування Президентом економічних санкцій проти Польщі і Советського Союзу. Президент Реген згадував про підтримку Ватикану під час пресової конференції у Вашингтоні, але після цього ватиканські чинники старалися пояснити, що лист Папи до Регена був тільки відповіддю на листа американського Президента до Папи з 17-го грудня, у якому Ватикан дякує Америці і всім урядам та людям доброї волі за підтримку для Польщі. Ватикан побоюється, щоб листа Папи не інтерпретували, як вмішування у політику.

СВОБОДА

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302. Subscription: 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00. UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda". Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи, підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст. Редакція застерігає своїх читачів від потреби вправляти і скорочувати надіслані матеріали. Незадоволені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, допущивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік \$40.00, на півроку — \$22.00, на 3 місяці — \$12.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 50¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Клопітливі союзники

Американські керівні кола нарікають на своїх союзників, що вони здебільшого не солідаризуються з американською закордонною політикою та не беруть до уваги такі інтереси Америки, які сумісні також з інтересами всього вільного світу, отже й отих клопітливих союзників. Але це явище не тільки сьогоднішнього дня — воно існує уже давно. Пригадаймо, що коли у 1958 році повернувся до влади у Франції Шарль де Голль, то він зліквідував всі американські бази на території Франції, відкликав своїх представників в головному командуванні інтегрованих збройних сил НАТО, не захотівши піддати французькій військовій під командування американського генерала, і все це робив не так із почуття французької національної гордості, як із особистої образи, що Д. Д. Рузвельт не запросив його на конференцію в Теграні і Ялті з Черчиллем і Сталіним та що не втаємничено його заздальгид у всі подробиці висаду англо-американських військ у Нормандії, наприкінці Другої світової війни. Все ж, Франція залишилася союзником Америки, не зважаючи на всі згадані й пізніше далішні скреготи і коли навіть тепер президент Франції є соціал-демократ Міттеран, то Франція солідаризується з рішучою політикою Америки супроти СССР, що заманіфестувала голосуванням на останній конференції міністрів закордонних справ НАТО, де солідарно натаврувала СССР, як справжнього автора обурливих репресій проти опозиції у Польщі.

Державний секретар Александер Гейг, який добре знає відносини в усіх союзницьких країнах як недавній головний командир збройних сил НАТО, частинно виправдує таку незалежну, відмінну від американської політику деяких союзників: — їхніми внутрішніми відносинами, їхніми власними проблемами, які диктують тамошнім урядам більш еґотичну політику, ані ж цього прагнула б Америка. Все залежить від людей, і коли, наприклад, канадським прем'єром є П'єр Трудо, якого минуло було прокомуністичне, то не дивниця, що він зважився на заяву перед журналістами, що „воєнний стан у Польщі — це позитивний крок“. Але Канада солідаризувалася з іншими членами НАТО у натавруванні СССР, як дійсного автора і спричинника репресій у Польщі.

Японія стала із ворога у Другій світовій війні союзником Америки і Америка прагнула б, щоби Японія збільшила видатки на збройні сили та грала активнішу роль на Далекому Сході, на Тихому й Індійському океанах та не підірзувала американського промислу своїм масовим експортом дешевих виробів, зокрема автомобілів. Проте японську паціфістичну конституцію продуктувала американський генерал Даглес МакАртур, де заборонено Японії тримати сильну регулярну збройну силу — наземну, летунську й морську, — японці не могли теж по нинішній день забути, що тільки одна Японія стала жертвою двох американських атомових налетів на Гірошіму і Нагасакі. Своім „Плянком Маршалла“ Америка причинилася до „німецького господарського чуда“, вона нині воліє торгувати з СССР, як слухати ЗСА.

Очевидно, що це прикро мати такого найближчого сусіда, як Мехіко, президент якого Лопез Портілло одверто підтримує кубинського експортера комуністичної революції Фідела Кастра. Ударом по Америці і всьому вільному світу був вислід останніх виборів у Греції, які поставили у провіді уряду комуністичного, в Америці освіченого, Андреаса Папандреу, — і Греція була єдина, яка на останній конференції міністрів закордонних справ НАТО „стрималася“ від таврування СССР за події у Польщі, чому Папандреу заповідав у своїй передвиборчій кампанії, що він відкине Грецію з того найсильнішого західного оборонного блоку, якому світ завдячує мир від кінця Другої світової війни, яка гітлерівського диявола прогнала совєтським велзевулом.

До клопітливих союзників Америки належить також Ізраїль. Подивігдіна хоробрість і тугість ізраїльського народу в обороні своєї невеличкої держави створила з Ізраїля демократичну заставу совєтському походу на Близький Схід, але водночас екстремістична непоступливість уряду Менахема Бегіна супроти півтори мільйона палестинських арабів, які живуть на території окупованій Ізраїлем, страшенно ускладнює бажання і konieczність Америки жити у згоді з прозахідними арабськими країнами, як Єгипет, Йорданія, Савдійська Аравія, Єміраті.

Керувати закордонною політикою такої імперії, як американська — це праця, що вимагає хисту, терпцю, знання і витривалості гіганта. Тому нам треба придивлятися, як президент Реген і його найближчі співробітники Гейг і Вейнбергер вміють поєднувати принципи з реальними можливостями, які накладають компроміси. Бо політика, як сказав Бисмарк, завжди була і є „мистецтвом можливостей“.

Після того як західні державні установи й приватні банки позичили Польщі понад 20 мільйонів доларів прийшов час подумати, як їх видістати назад. Виявляється, що це буде дуже тяжко. Дехто навіть думає, що отримати ті величезні суми назад буде неможливо. Але мало хто застановляється над питанням: що сталося з тими мільйонами в Польщі.

З отриманням звороту позичених грошей польському комуністичному уряду дуже важко, бо ті позичені не працюють, а якщо працюють то тільки частинно і то дуже мало продуктивно в польській господарській системі. Під кінець минулого року (1981) були ще надії, що Польща ще заплатить принаймні відсотки, яких платність припадала під кінець року. Було тих відсотків 500 мільйонів доларів і польські урядові чинники рішуче твердили, що вони гроші заплатять і заплатять на час. Але речення минуло, а грошей вони не заплатили.

Виявляється, що вони обіцявали заплатити, бо сподівалися нових кредитів. І так, бравши від одного, а віддаючи другому, вони плянували латати діри в своїй комуністичній господарській. Коли ж речення минуло і вони навіть повністю не заплатили відсотків, господарські кола Заходу застановляються, що буде далі та що їм робити. Йдеться про дуже поважні суми. Коли Польща тих сум не заплатить, або не заплатить на час, банки які їх позичили,

Ярослав Гайнас

ДЕ ПОДІЛИСЯ БІЛЬЙОНИ

якось собі раду дадуть, деякі з них уже поволи відписують зобов'язання польського уряду на конто втрат, або прийматимуть сумнівних позичок. Але що робити далі?

У пресі почали появлятися різні міркування на цю тему. Насамперед треба відповісти на питання, чи Захід повинен рятувати Польщу і польську господарку? Західні банкіри одностійні з польським урядом генерала Ярузельського, що для рятунку Польщі треба не тільки відкласти їй сплату боргів і відсотків від них, але й кожного кварталу протягом найближчого року позичити ще додаткових принаймні півтора мільйона доларів кожного кварталу. А це чимала сума і як нею ризикувати, коли немає твердого ґрунту для надій, що вони будуть повернені. Останнім часом появилися в фаховій пресі думки, чому Захід має рятувати Польщу, а не Совєтський Союз? Пропозиція, щоб обтяжити тим Совєтський Союз обґрунтована не політичними й моральними аргументами, але шораз більше даних, що СССР не тільки схвалював усі дотеперішні потягнення, але й безпосередньо користав з кредитів, які отримувала Польща зі Заходу. Польща у великій мірі була тільки „транзитом“, переїздовою зоною через яку закуплені за позичені на Заході гроші товари

мандували безкоштовно до „старшого“ брата і там зникали в челястості совєтської плянної господарки, або ще більше, а саме фінансували розбудову совєтської мілітарної потуги, яка тепер тому самому Заходові загрожує. Тут і є значна частина пояснення, де ділися більйони позичені Польщі.

Якщо, що частину з них поглинула така сама плянова, як і совєтська, господарка. Гроші йшли у виконання безглуздих державних плянів, диктованих не потребами населення й можливостями Польщі, але рецептами „марксизму-ленізму“. Про розділ і приділ грошей не дечидували господарники, але польські агітпропи, тобто такі самі дармоїди, як совєтські агітпропи. Польський уряд до тепер не розраховувався перед ніким, де інвестовано ті неймовірно великі суми і того в першу чергу слід вимагати від нього.

Правда, величезну суму розікрали. Саме тепер почалися в Польщі численні суди за розкрадання народного майна. Одним з перших станув перед судом головний польський агітпроп Мацей Спаньскі, названий народом „кравий Мацек“, який керував всією партійною пропагандою, був „міле відьязи“ на москowsькому Кремлі, а попри це будував собі гарні вілли по чудових закутках Поль-

щі, купував своїй жоні і не-жонан брилянти — один з головних спеціалістів від торгівлі брильантами також сидить за ґратами —, бо був найближчим приятелем і співробітником Едварда Герєка, який, до речі, також чекає на свій суд.

Але й це не пояснює такої величезної суми, як 20 мільйонів доларів. Мусіли бути ще й інші „бочки без дна“, куди ті гроші хлинули. І тепер вияснилося, що тією „бочкою без дна“ була Москва.

Відомий польський учений і спеціаліст економіки сучасної Польщі Зигмунт Нагурскі, виявив ту справу на підставі оригінальних матеріалів з Польщі, наприклад зі статті міністра фінансів Маріяна Кшака, яка була поміщена у „Балтійському щоденнику“, ч. 75 з 1981 року та з інших офіційних джерел. Як виявляється Нагурскі вже в 1976 році росіяни переконали поляків, що у їхньому взаємному інтересі для торгівлі Польщі з Росією слід впровадити окремий зовсім розрахунок. На тому розрахунок будуть ведені всі обосторонні обороти, як достави совєтського сирця до Польщі так і достави півфабрикатів і готових виробів з Польщі до СССР. Належні суми мали бути списувані в створеному спеціально для торгівлі між СССР і сателітними „переносному рублі“, одиниці тільки для безготівкових розрахунків.

(Продовження на ст. 5)

Михайло Кучер

ВСЕ ТАКИ — ЧОМУ КОМУНІСТИ?

нарід — не хоче комуністів у своєму уряді, а Франція добровільно їх запрошує. Справа присутності комуністів в урядах західних вільних країн для Москви делікатна і вразлива. По війні Москва насаджувала комуністичні уряди у східних європейських країнах силою зброї і терором. У країнах після Ялти комуністи мирно увійшли в уряди тільки у Фінляндії та Ісландії, але ісландські комуністи порвали з Москвою.

У Франції 1918 року нічого не змусувало Міттерана покидати комуністів до уряду. Його рішення не має прецеденту в історії соціал-демократичних партій. Зараз після війни французька комуністична партія мала авреоло борців з окупантами. Тепер справи виглядають інакше. Схід-Захід опинилися у стані холодної війни. В 1944 році французькі комуністи були здеградовані своїм поєтєм пакту Гітлер-Сталін, далі підтримали знищення Московського малярського повстання, погодилися на окупацію Чехо-Словаччини, боролися народолюбиво в Камбоджі, в'єтнамці та Етіопії. Війну Москви з Афганістаном схарактеризували як „братню допомогу“. Французька комуністична партія також визнала „позитивний гльо-

бальний балаяс соціалістичних країн та СССР“. І, врешті, французька компартія разом з португальською не осудила брутальності політики Москви щодо Польщі.

Президент Міттеран до сити гумористично назвав свій уряд „соціалістичним урядом прав людини“, але одночасно запросив до нього представників системи, яка її права нищить. Тому Кремль мовчить та не пропагує свого успіху у Франції. До французького уряду увійшли комуністи не впливові, слабкі. І якщо б французька комуністична партія відмовилася від пропозиції Міттерана, опинилася би в політичному гетто, або в порожнечі. Приймаючи пропозиції волеюнолес погодилася на співпрацю із соціалістами і на їх домінацію.

Марше на цю тему сумно зашартував — тепер нам залишається тільки вступити в соціалістичну партію. І на це отримав негайну відповідь — воно не буде так просто. Там великі вимоги. З престижового пункту погляду участь членів французької компартії у соціалістичному уряді — це не катастрофа. Вони „хлопці на побігушках“, які не зможуть впливати на важливі рішення уряду. Москва ж

вважає присутність французьких комуністів в уряді виявом ідеологічного компромісу з буржуазією та неутралізацією впливу партії. Бо вже незабаром французький міністр транспорту — комуніст — припинив страйк французьких контролерів літаків як вияв солідарності із страйкувальними американськими контролерами.

Французька комуністична преса також розуміє малу вартість комуністів в уряді та обвинувачує Міттерана, що той хоче „залокотати партію на смерть“. Інша преса вільностворилася більш розуміло: Міттеран хоче відбольшевізувати французьку компартію, виврати її з пут лєнінізму та підпорядковувати тоталітарному режимові Москви.

Все таки без огляду на наміри, комбінації Міттерана може не вдатися. Комуністичні міністри керують не солідарністю з урядом, але слухняністю до партії. Що зробить Міттеран, якщо французька компартія скаже — не будемо у кожній формі воювати з Москвою. Міттеран відповіде — нас це не здивує.

Маккіавелізм Міттерана є так, а сила французької компартії щось інше і тому у Франції кажуть „треба вважати, тобто Франція має бути пригнотована на несподіванки економічного і політичного характеру.“

А тут ще прийшла польська криза.

3 господарського життя

З Вашингтону подано офіційну вістку, що в четвертому кварталі 1981 року висота національного валового продукту ЗСА впала на 5,2 відсотка і після вкльчування в усі обрахунки інфляції. Є це п'ятий по величині спад у валовій продукції американської економіки після Другої світової війни. В попередньому кварталі також був спад, але не було такого значного підвищення безробіття як тепер. Число безробітних тепер сягнуло 8,9 відсотка від працездатних. Обидві ті цифри як і інші показники перекопують. Обидві ті цифри як і інші показники перекопують. Обидві ті цифри як і інші показники перекопують.

Будівельна індустрія в ЗСА переживає важку рецесію. Та рецесія викликала негативні наслідки в інших ділянках. В постійному спади початкування робіт на новобудовах був винятковим місяць грудень 1981 року. В тому місяці на 13,3 відсотка підніслося число мешкальних новобудов на загальну цифру 978,000. Однак Департамент торгівлі, який веде ту статистику й інші аналітики будівельної промисловості з того факту не роблять вагомий висновок. Навпаки, вони кажуть, що це зовсім відірваний випадок і він не повториться в пізніших місяцях, ані не матиме ширших наслідків. Речник Крайової асоціації будівельних мешкальних будинків Майкл Сумхрест перестеріг, щоб з тим фактом не пов'язувати ніяких надій. Він підкреслює, що в грудні 1980 року, який належав до слабших місяців у розпочинанні мешкальних новобудов, таких започаткування було аж 1,535,000 одиниць, до чого цифри з грудня 1981 дуже далеко.

У постійних зустрічах економічних спеціалістів та високих державних урядників зростає натиск на американський Уряд, щоб він підніс податки в ЗСА. Закордонні економісти підкреслюють небезпеку завеликого зросту американського державного дефіциту, який переїде 100 мільйонів доларів річно та зростаючі з того відсотки від боргів. В часі останньої зустрічі міністрів фінансів в Парижі міністри фінансів Японії, Західної Німеччини та Великобританії відбули окрему зустріч з секретарем скарбу ЗСА Доналдом Регеном й намагалися переконати його до цього.

З Парижу повідомляють, що після рішень Конституційної ради, яка відхилила цілий ряд постанов нового закону про націоналізацію приватних банків та індустріальних компаній французький соціалістичний уряд зразу перейшов до ревізії тих постанов закону і приготування нового законопроекту для французького парламенту. Французький уряд подав до відома, що загальну суму відшкодувань за націоналізовані підприємства піднесе до 25 відсотків. Прем'єр французького уряду П'єр Моруа заявив, що уряд з посліхом приготує новий закон і після його виготовлення переведе його негайно через парламент, обмежуючи дискусію. Уряд пов'язує припущене переведення закону про націоналізацію з господарською кризою. На думку соціалістів націоналізація допоможе урядові припинити вихід з кризи.

Савдійська Аравія також опинилася в обличчі зростаючої інфляції, яка, крім різних інших причин, пов'язана з напливом до країни великої маси доларів і іншої валюти за нафтову ролу та з небувало високим зростом економіки країни. Починаючи роком 1975 економіка Савдійської Аравії зростає щорічно на 21,4 відсотка. Однак завдяки урядовим заходам інфляція, яка в 1975 році виносилася 35 відсотків, упала тепер до 10 відсотків у річному відношенні. Причинилася до цього в першу чергу інтервенція державних чинників у господарське життя. Держава застосовує обмеження у непродуктивних видатках і хоч в порівнянні з 1969 роком державні видатки зросли 40 разів, то державі вдається тепер утримати видатки не вище як п'ять відсотків понад попередній рік.

Японія знову сягнула величезну надвишку в торговельному балансі з ЗСА. Надвишка за 1981 рік дійшла до суми 13,4 мільйона доларів, майже вдвічі вища як 1980. Так само зростає надвишка в торговельному балансі Японії з державами Європейського спільного ринку. Японська надвишка з країнами ринку сягнула 1981 року 10,33 мільйона доларів, а в 1980 року була 8,8 мільйона доларів.

РАДА ЕНЕРГЕТИКИ ПОВІДОМИЛА, ЩО НЕ зважаючи на Гостру зиму, американські громадяни не мають причини до тривоги, що може повторитися ситуація з минулих років, коли в Америці бракувало оливи до отримання доміш бензину для автомобілів. Навіть якщо холодні тижні повторяться в лютому і березні, оливи компанії мають задовільні запаси пального. Дотепер рафінерії нафти працюють нижче середнього рівня, а якщо буде потрібно, то вони можуть збільшити продукцію, — заявили ці ж речники.

Богдан Цимбалістий

ТАВРО БЕЗДЕРЖАВНОСТІ

IV

Все це, очевидно, не лише посилювало їхню злість, але вивертало в них почуття меншовартості, неспівності, презирства і ненависті до себе самих. Такі негативні уявлення про себе самих, часто-густо як слід неусвідомлені, породжують заздрість за успіхи інших, бажання принизити інших, тенденцію хвалити себе, шукати похестей і титулів.

Переслідувані особи чи групи виявляють тенденцію бути недовірливими, схильними до підозри. Серед поневолених часто появляються особи з „наполеонськими“ чи „месіянстичними“ комплексами: вони переконані, що їхньою особистою місією є визволити або спасти увесь народ.

Інші знову ж переконані, що всі українці — це дурники, а він єдиний розумний, що все знає, розуміє; його всі чужинці подивляються; він єдиний має успіх у своїй роботі. Очевидно все це є надкомпенсати глибокого почуття браку певності і браку віри в себе самого.

Коли спостерігати наших осіб, можна легко добачити, як багато з них обтяжені тавром неволі. Їхні „емоційні проблеми“, їхні комплекси і надкомпенсати стали інтегральною частиною їхньої вдачі так, що вони навіть не здогадуються собі справи, які викручені є їхні погляди і настанови.

Одним з наслідків довгої бездержавності є у нас загальне негативне наставлення до влади взагалі. Тому що влада була чужою, ненависною, несправедливою до поневолених, у їхній уяві і підсвідомому очікуванні набирася визволення значення звільнення від всякої влади, від всяких обмежень, примусів і законів. Перехід від негати влади до позитивної настанови, до пошани до влади та її законів є однією з тих важких проблем, що стоять перед кожним.

Брак досвіду влади, її границь, можливостей і відпові-

дальності призводить до думання, відриваного від дійсності. Власні слова, фрази, пропаганду береться за дійсність. На словах можна вдумувати утопічні програми, вимірювати далекосяжні пляни, не турбуючись тим, які здійснити. Українське національне відродження почалося від літератури — поети і письменники ставали у нас політиками; їхні слова ставали політичною мудрістю і дороговказами. Слова та ідеології легко роз'єднують людей, бо кожний вірить у свою „словесну“ правду без можливості її провирити в зустрічі з дійсністю.

Конкретні проблеми та завдання, що стоять перед кожною владою, творять реальний ґрунт, який об'єднує людей та змушує до співпраці. Коли цієї влади нема, в бездержавного народу приходиться до переросту значення фрази, слова, ідеології.

Психологічно-побутові різниці

Не лише саме поневолення і бездержавність впровадж сторіч, але факт, що українці жили довго під різними окупаціями, під впливами різних культур додав до того, що між мешканцями різних українських земель витворилися глибокі різниці в ментальності, побуті, політичній зрілості і орієнтації, навіть у національній свідомості. Ці різниці не приймаються добродушно й з почуттям гумору. Навпаки, ці різниці породжують серед нас нетерпимість одних до других, взаємну погорду, недовіря і нехтін. В протилежності до „безпосередньо-ширих і простих наддніпрянців“, — на думку Миколи Вороного, — галичани є „специфічно рафіновані з пліткою меркантильною вдачею“ і „застарілими забобами і пристосованістю до дрібнобуржуазного трибу життя“. Ольгу Хорунжиську відраджувало виходити заміж за І. Франка, бо це означало б переїзд до Галичини з її іншими звичаями. Піродина побоялася, як її приймуть галичани. Побоявання виявилися оправдані. Галицьке суспільство ізолювало молоде подружжя Франка з Ольгою Хорунжиською. Їх майже ніхто не відвідував і тільки тому, що Ольгу вважали за „росіянку“.

Ці психологічно-побутові різниці проявлялися також під час визвольних змагань 1917-21 років, коли західно-український і східно-український уряди діяли окремо, не розуміючи себе і часом проти себе. І досі на еміграції схід-

ні і західні українці навіть побутово і товарисько живуть окремо. Ці психологічні та побутові різниці є частинною причиною існування політичних груп, членство яких рекрутується на територіальній базі. Між східними і західними українцями далі панує недовіра, нехтін і навіть ворожість.

Для галичан наддніпрянці — це люди „широкої“ „степової“ вдачі з нахилом до безвідповідальних анархічних акцій, люди малої національної свідомості, якіні — це „совєтські люди“ або „східняки“, тобто меншевартні. Для наддніпрянців галичани — це несповноварті українці, вони ж „католіки“, „йосафатини“, їхня мова неправильна, засмічена польонізмами і подібне.

Боротьба внутрі української суспільності

Важливою причиною взаємного недовір'я, ворожості й браку почуття національної єдності між українцями був особливий характер нашого політичного відродження, тобто зріст національної свідомості й розбудження прагнення до власної державності відбувалося на тлі довгої боротьби внутрі самої української суспільності.

Ще на початку XX сторіччя національно свідомі українці було дуже мало. Сам факт, що постанала тоді партія, для якої самостійність була однією з точок програми (Українська Народна Партія) вказує, що змагання до державності не було рухом усього народу, чи навіть усієї провідної верстви, але тільки малої її частини. Проти не стояли байдужі маси і багато переконаних малоросів або москвофілів (у Галичині) переважно з-поміж зденационалізованих вищих верств і духовенства.

До існуючих соціальних різниць і конфліктів між вищими, посідаючими верствами, та народом, який тримався свого окремого побуту і жив своєю народною культурою, прилипили ще національно-політичні різниці. Зденационалізовані вищі верстви були відчужені від народу. Між ними і народними масами не могло постати почуття спільної долі, спільних прагнень, як це могло статися в тих поневолених на короткий час народів, у яких провідна верства очолювала змагання усього народу за своє визволення.

(Продовження буде)

ПРОТОКОЛ

РІЧНИХ НАРАД ГОЛОВНОГО УРЯДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЩО ВІДБУЛИСЯ НА „СОЮЗІВЦІ” В ДНЯХ ВІД 8-го ДО 12-го ЧЕРВНЯ 1981 РОКУ

(8)

7. ЗВІТ УПРАВЛІТЕЛЯ „СОЮЗІВКИ” ВОЛОДИМИРА КВАСА

Шановні Урядовці! Цьогорічний мій звіт буде трохи довший тому, що це мій 26-ий звіт і останній як управителя „Союзівки”. Як Ви знаєте, я вже можу бути на емеритурі цього року. Я погодився залишитися на цей рік тільки тому, що не було нікого на моє місце. Річ ясна, „Союзівка” є для мене дорогою і як буду мати догідні умовини, я зможу залишитися і допомогати своїм досвідом новому управителю. Мій звіт буде складатися з трьох частин, а то:

1. Короткий звіт за 1980 рік.
2. Підсумки і перегляд моєї праці за останніх 10 років.
3. Рекомендації на майбутнє.

Останнього року ми мали загальний оборот \$521,431.21, а розходи були \$525,193.64.

Як візьмемо до уваги вклад у інвестицію \$25,635.28, а меблі і урядження \$8,323.66, це дає суму \$33,958.94, отже остало \$30,196.51 як прихід. Я вже не раз підкреслював, що це не велика сума, але треба брати під увагу інфляцію, наші скромні ціни за кімнати. До всіх курсів молоді і з'їздів емеритів ми докладаємо, а також даємо знижку для членів УНСоюзу. Я вважаю, що УНСоюз не докладає до „Союзівки”, бо вся ця робота, яку наша оселя робить для членів УНСоюзу і для всіх українців, є позитивна і є завданням нашої установи. Кошти ogrivannya i elektritи виносили за час від грудня 1980 року до квітня 1981 року \$18,000.

Річ ясна, що фінансово це не оплачується і треба застановитися, чи варті, щоб Союзівка була відкрита зимою, але треба брати до уваги вигоду для наших членів. Також ми маємо кілька емеритів, які живуть постійно на Союзівці. Якщо ринемо, щоб Союзівка була відкрита зимою, то треба змінити вікна в Гостинниці, бо ogrivannya дорого коштує.

Все ж таки за останніх 10 років, при існуючій інфляції, мені вдалося багато зробити за гроші, що їх заробила Союзівка, а то: Перероблено будинок, т.зв. Анекс — тепер Ужгород на зовні і у середині, а також бару Веселки за моїм проектом — у гуцульському стилі. Каналізацію зроблено власними силами. У Гостинниці перероблено бібліотеку, вестибюлі і 14 кімнат. Перероблено три кімнати у Ворохті, чотири в Чернівцях, цілу Полтаву, Львів і Вінники. Із старого гаражу зроблено у мотелевому стилі 6 кімнат — це теперішня Одеса. Збудовано новий будинок і гараж на площі 2,000 квадратних стіп, який коштував нам з повним викінченням \$25,000. Зроблено назовні нові водопроводи до Києва, Львова і Вінник, площу для паркування 45 авт. Перероблено багато електричних проводів по окремих будинках, заінстальовано нові світла; електричні проводи переведено, для безпеки наших гостей, під землю. Заінстальовано електрику і переведено нові рури і в той спосіб уручлено новий збірник на воду, який pompує 20 галлонів води на мінуту — це забезпечує нас і ми не мали потреби журитися минулого року посухою. Також перебудовано 4 тенісові корти і збудовано чотири нові. Всі ці роботи ми робили самі, без контрактора, і заощадили на тому поважну суму грошей. Для прикладу подам, що контрактор подав нам ціну за зроблення каналізаційної системи \$24,500.00, а ми зробили цю роботу за \$12,000.00.

За 10 років ми інвестували в Союзівку \$302,011.19 і закупили меблів та інвентаря на суму \$98,890.27, що разом дає суму \$400,901.46, а крім того направили членів, доріг і площі коштували нам \$159,651.48. Щоб здобути гроші на віднову Союзівки, треба було багато зусиль і лоскяти. Крім того, ми допомагали нашим студентам, щоб вони мали нагоду заробити гроші на свої студії, а при тому бути в українському оточенні. Різні товариства мали нагоду відбутися свої конвенції, зустрічі; молодь мала нагоду записуватися і багато з них подружилось.

Я міг би годинами говорити, яку велику роботу робить Союзівка для української громади. А тепер, перед моїм відходом, я хотів би подати найважливіші рекомендації.

Пані й Панове!

За двадцять років моєї праці Ви поробили багато ухвал на добро наших членів та цілої громади. Та, на жаль, мені не вдалося переконати Вас, щоб ми могли розбудувати Союзівку так, щоб вона дійсно була найбільшим українським центром світу для всіх нас у вільному світі. В теперішньому часі інфляції трохи запізно про це думати, але ми мусимо зробити бодай найкращіші речі. Під що пору ми маємо великий басейн, залю, 375 акрів землі, а тільки всього 65 кімнат з приватними лазничками і одинадцять кімнат без приватних лазничок. Як на нашу союзову громаду і її запотребування, то є дуже мало кімнат. Гості нарікають, що не можуть дістати кімнати, а для нас є дуже боляче відмовляти гостям, головню молодим подружжям, які хочуть привезти сюди своїх дітей — не раз з дуже далекіх місцевостей, щоб діти побули у своїм середовищі і в той спосіб збереглися при українстві. Деякі діти прямо заставляють родичів привезти їх на нашу оселю. З тих причин, ми мусимо вести Союзівку як готель, але український готель, бо в Америці є багато готелів і цим людям не треба їхати до нас понад тисячу миль. Правда, ми маємо хмаросят, який дасть нам фінансові приходи, але коли ми стратимо молодь, то вона до нас вже не вернеться. Крім того, ми маємо молодих професіоналістів, які заробляють великі гроші і вони вже призначені до всяких вигод і тому нам треба конче побудувати бодай 25 модерніх кімнат і поправити ідальню.

Я вірю, що Ви візьмете те все до уваги і дай Боже, щоб мої рекомендації здійснились.

При кінці хочу подякувати Вам за довіря до мене, за те, що дали мені змогу працювати на Союзівці та посередню працювати для нашого народу тут, в Америці.

Д-р М. Куропас сказав, що з огляду на те, що В. Квас мусить відійти, можна ставити до нього питання.

Текля Мороз запиталася, чи він, що має так великий досвід у веденні оселі, не міг би ще деякий час залишитися на Союзівці, взявши собі до помічі молодшу людину.

В. Квас подякував за довіря і сказав, що 26 років праці на Союзівці це великий протяг часу і він вже є змучений, але як буде здоровий то дуже радо допоможе новому управителю. Ще раз підкреслив, що УНСоюз повинен конче доложити всіх старань до того, щоб побудувати декілька більш люксових кімнат. Це допоможе адержати при українській громаді заможні одиниці, які привикли до вигод і такої вигоди вимагають і під час вакацій.

На запит д-ра М. Куропаса, скільки коштувала б перерібка тих кімнат, В. Квас відповів, що біля 300 тисяч доларів.

Д-р Богдан Футей попросив, щоб він подав плян імпрез, намічених на літній сезон.

В. Квас подав, що заангажовано на цілий сезон Леоніда Вербицького, як музичного керівника; на другу половину серпня заплановано Фестиваль Молоді, який приготує Марта Кордуба.

Перерва на 15 хвилин.

Продовження звітування — год. 4.20 по пол. Нарадами проводить заступник головного предсідника д-р М. Куропас.

9. ЗВІТ ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ

Богдан Футей

Іван Гавриш

Іван Телюк

О. митраг Степан Біляк

Богдан Гнатюк

ЗВІТ ІЗ ПЕРЕВІРКИ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ВІДДІЛУ (Богдан Футей)

Загальний стан членів на 31-го грудня, 1980 року є 84,667 або на 1,261 члена менше, як на першого січня 1980 року. Активних всіх членів є 63,085, що дає втрату за 1980 рік. В 1980 році приєднано 2,239 нових членів із наміченої квоти. 4,000 забезпечення на загальну суму \$5,836,000.00, що виносить пересічну суму забезпечення на члена \$2,606.00.

ПРИЄДНАННЯ І ЗАГАЛЬНИЙ СТАН ЧЛЕНІВ УНСОЮЗУ ВІД 1970 ДО 1980 РОКУ

ТАБЛИЦЯ Ч.1

Рік	Приєднано членів	Загальний стан
1970	5,252	89,209
1971	4,056	88,366
1972	4,216	88,213
1973	4,668	89,119
1974	4,005	89,069
1975	3,111	88,112
1976	3,071	87,729
1977	3,743	87,655
1978	2,982	87,075
1979	2,648	85,928
1980	2,239	84,667

ПРИЄДНАНІ ЧЛЕНИ ТА ЇХ СУМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІД 1970 ДО 1980 РОКУ

ТАБЛИЦЯ Ч. 2

Рік	Приєднані членів	Сума забезп.	Загальна сума забезп.	Перес. сума забезп.
1970	5,252	9,734,000	\$113,097,456	\$1,853
1971	4,056	8,429,000	136,825,675	2,073
1972	4,216	8,976,000	141,728,316	2,126
1973	4,668	11,249,000	149,721,390	2,409
1974	4,005	9,762,000	154,495,304	2,415
1975	3,111	7,537,000	156,211,325	2,423
1976	3,071	7,335,500	157,623,399	2,388
1977	3,743	9,547,500	163,445,146	2,550
1978	2,982	7,556,500	165,256,562	2,534
1979	2,648	7,316,500	165,578,410	2,763
1980	2,239	5,836,000	161,891,608	2,606

У системі УНСоюзу працюють 455 Відділів, з них 433 є об'єднані в 30-ох Округах, а 22 Відділи — не об'єднані.

ВИКОНАННЯ ПЛАНУ ПО ПКУРГАХ

ТАБЛИЦЯ Ч.3

ЧЧ	Округа	Відділи	Квота	Здобули	Віс.
1.	Аллентаун	13	70	78	111
2.	Балтимор	9	50	47	94
3.	Бостон	6	35	21	60
4.	Бюффало	9	50	59	118
5.	Чикаго	34	340	149	38
6.	Клівленд	21	230	85	36
7.	Детройт	20	210	176	83
8.	Джерзі Сіті	11	115	92	80
9.	Міннеаполіс	6	30	7	23
10.	Монтреаль	8	80	67	83
11.	Ньюарк	22	160	111	69
12.	Нью Гейвен	18	145	40	34
13.	Нью Йорк	33	350	190	54
14.	Ніагара	9	60	53	88
15.	Пассейк	6	40	10	25
16.	Перт Амбой	13	100	63	63
17.	Філадельфія	34	420	344	81
18.	Піттсбург	18	150	82	54
19.	Рочестер	10	100	64	64
20.	Скрентон	7	20	17	85
21.	Сиракузи-Ютика	14	100	57	57
22.	Ст. Люїс	5	15	6	40
23.	Шамокін	21	100	126	126
24.	Центральна	6	30	9	40
25.	Торонто	25	210	118	56
26.	Трой	7	70	38	54
27.	Вількс Бери	9	20	20	100
28.	Вунсакет	6	25	11	44
29.	Вінніпег	19	70	55	78
30.	Янгстаун	9	40	9	22
	Необ'єднані Відділи	22	50	35	70

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РАДНОГО МИХАЙЛА СОРОКИ

(З уваги на те, що у цьому звіті про його публікації в числі з 19-го січня ц.р. трапився технічний недолад і частину цього звіту пропущено, друкуємо цей звіт ще раз в цілості.)

Беручи участь в річних нарадах Головного Уряду Українського Народного Союзу, які відбулись тут на Союзівці, оселі УНС в травні минулого року, я працював у двох комісіях, а саме: спортивній та організаційній, які мали виготовити проект праці та бюджету тих комісій на біжучий рік, та подати до затвердження цілого Уряду.

Суспільно-громадська активність

З рамени УНСоюзу був представником на ювілейних святкуваннях УБС.брав участь у бенкеті та зловив привіт від Гол. Уряду УНС.

На закінчення шкільного року Школи Українознавства при кафедрі св. Володимира в Чикаго, на доручення Гол. Канцелярії вітам туристів та крамич з них передав скромні нагороди від УНСоюзу.

Був представником УНС на святкуваннях 10-ліття парафії св. Андрія в Едмонтоні, Ілліной, де зловив привітання та побажання від УНСоюзу.

Брав участь у зустрічі громадянства з конгресменом Гайде, яка була зорганізована з нагоди прав людини і була присвячена українським політичним в'язням, які караються в московській тюрмі народів.

З рамени УНСоюзу брав участь у бенкеті з нагоди інсталяції нового єпископа в Чикаго, де передав йому привіт та скромний дар любові від Окружного Комітету.

Брав участь у нарадах голів Округу, які відбулися в березні минулого року в Головній Канцелярії УНС в Джерзі Сіті Н.Дж. також брав участь у кількох інших громадських імпрезах та зборах, як представник УНСоюзу.

Тут згадаю лише про ті моменти, які мали будь-яке пов'язання із УНСоюзом.

Як член кількох суспільно-громадських установ та організацій, брав активну участь в громадському житті нашої громади, де завжди мав змогу заступати інтереси УНСоюзу.

Організаційна діяльність

Як голова Окружного Комітету був у контакті з багатьма Відділами та їх секретарями.

У вересні відбули ширші організаційні наради з урядовими Відділами та делегатами останньої Конвенції, де обговорено кілька важливих питань організаційного порядку та плян осінньої кампанії в організуванні нових членів до УНСоюзу.

У цих нарадах брав участь гол. предсідник УНС, де він обширно інформував присутніх про стан УНС, про успіхи в праці, як також про недомагання в організаційній діяльності та закликав, щоб посилити свої зусилля в організуванні нових членів і тим самим причинитися до зміцнення УНСоюзу.

В таких організаційних цілях я відвідав кілька Відділів, які віддалені від українського осередку в Чикаго, де разом обговорено можливості розбудови тих Відділів в їх місцевих громадах.

На жаль, усі ці спроби і заходи в результаті не мали великих успіхів, організаційна кампанія не дописала і наші осяги були досить низькі і незначні.

Помимо того, що деякі Відділи виконали призначені квоти, то все таки більшість Відділів в організаційній кампанії не включились, шукаючи для оправдання різні причини.

Чотири Округи, Аллентаун, Бюффало, Вількс Бери і Шамокін виконали свою квоту на 100 відсотків або і вище.

Одна Округа виконала плян на 94%; шість Округ між 80 до 89%; Одна Округа і Необ'єднані Відділи між 70 до 79%; чотири Округи між 60 до 69%; п'ять Округ між 50 до 59%; три Округи між 40 до 49%; три Округи між 30 до 39%; три Округи між 20 до 29%.

ТАБЛИЦЯ Ч.4

НАЙКРАЩІ ВІДДІЛИ УНСОЮЗУ, ЯКІ ПО КІНЕЦЬ ГРУДНЯ 1980 Р. ЗДОБУЛИ 20 АБО БІЛЬШЕ ЧЛЕНІВ

Число П.Ч. Відділу	Місцевість	Здобув членів
1. 401	Скарборо, Онт.	57
2. 94	Гамтрам, Міч.	53
3. 25	Джерзі Сіті, Н. Дж.	45
4. 174	Детройт, Міч.	38
5. 83	Філадельфія, Па.	35
6. 261	Вільямстаун, Н. Дж.	35
7. 242	Фраквилл, Па.	34
8. 46	Савертон, Па.	31
9. 78	Майнерсвілд, Па.	30
10. 88	Кергонскон, Н. Й.	30
11. 360	Бюффало, Н. Й.	30
12. 271	Елмайра, Н. Й.	29
13. 434	Монтреаль, Квібек	28
14. 26	Томс Рівер, Н. Дж.	26
15. 32	Філадельфія, Па.	26
16. 316	Рочестер, Н. Й.	25
17. 379	Чикаго, Ілл.	25
18. 240	Клівленд, Огайо	24
19. 204	Нью Йорк, Н. Й.	23
20. 445	Вінніпег, Ман.	21
21. 5	Асторія, Н. Й.	20

13 Відділів приєднали між 16 до 19 членів; 34 Відділи приєднали між 11 до 15 членів; 13 Відділів приєднали по 10 членів; 237 Відділів приєднали менше чим 10 членів; 137 Відділів на усіх 455, не приєднали навіть одного члена, що виносить 30.3% недіяльних Відділів.

ТАБЛИЦЯ Ч.5.

НАЙКРАЩІ ОРГАНІЗАТОРИ УНСОЮЗУ, ЯКІ ПО КІНЕЦЬ ГРУДНЯ 1980 Р. ЗДОБУЛИ 20 АБО БІЛЬШЕ ЧЛЕНІВ

П.Ч.	Організатор	Член Відділу	Здобув членів
1.	С. Гавриш	83	104
2.	Т. Волошин	432	75
3.	Р. Татарський	94	48
4.	Квітка Стецюк	25	41
5.	А. Слюсарчук	174	38
6.	Марта Кордуба	496	36
7.	П. Аркотин	261	35
8.	Й. Чабан	242	34
9.	І. Петрунчио	78	30

Також виконую функцію секретаря 136-го Відділу УНС, де також мушу дбати про ріст того Відділу і в минулому році зорганізував шість нових членів, а цього року вже маю других шість, помимо того, що Відділ знаходиться в малій громаді і перспектив не багато.

Спостереження і заваги

Помимо трудної та наполегливої праці деяких членів Екзекутиви та членів Гол. Уряду, все таки на перше місце висувається декілька причин, які мають негативний вплив на розбудову і розвиток нашої установи. Про них варто згадати.

Згадаю лише про кілька важливіших з них. Перше — це брак відповідного персоналу для продажу життєвого забезпечення, так званих обласних або окружних організаторів, які мали б бути тим живчиком нашої установи, маючи доступ та можливості працювати із секретарями в низових клітинах УНСоюзу.

2. Ми послугуємося Статутом з-перед 85 років, який на ті часи був досконалим, однак ясно, що сьогодні Статут УНС потребує відповідних поправок та змін деяких точок та параграфів, щоб можна було його пристосувати до вимог модерного часу.

Для того потрібна Статутова Комісія, яка повинна працювати щонайменше два або і три роки перед Конвенцією, щоб могла познайомитися за той час з певними точками, які власне потребують змін чи поправок, тоді такі поправки могла б запропонувати Конвенції.

3. Потрібна плянувальна комісія, яка могла б подбати про нові роди забезпечення, нові методи продажу його та в загальні розпрацювала б пляни праці на кілька років наперед і тим самим удосконалювала б Організаційний Відділ. Така комісія повинна складатися не з випадкових людей, а з людей, які мають в тій діяльності певний досвід.

4. Завважається тенденція поділу членства УНС на симпатичні одній чи другій політичній організації, як також тенденція перетворити УНС з фінансово-господарської та допомогово-братської установи на політичну організацію. Такі тенденції є дуже шкідливими для фінансово-господарської установи, а в майбутньому можуть мати досить шкідливі наслідки.

5. Не можна поминути і „Свободу”, пресовий орган УНС, який мав би слугувати як допомоговий чинник в розбудові УНС, інформуючи українську спільноту про корисні та позитивні сторони УНС, тим самим облежуючи працю Організаційного Відділу в

10. І. Чопко.....	271	29
11. Анна Дайсепрот.....	26	26
12. В. Гаврилик.....	316	25
13. М. Семків.....	379	25
14. М. Кіричак.....	240	24
15. В. Яців.....	32	23
16. І. Геврик.....	445	21
17. М. Хоманчук.....	5	20
18. Олександра Долницька.....	434	20

Організаційний Відділ подавав оголошення про УНСОЮЗ у 17-ох українських радіопередачах в Америці і Канаді. Кошти оголошень у 1980 році винесли \$5,062.32. Також у 1980 році крайшим учням 17 шкіл українознавства виплачено нагороди в сумі \$1,785.00.

Таких нагород було всіх 75.

ЗВІТ ІЗ УНКОРПОРАЦІЇ ДОМУ УНСОЮЗУ

Прибутки:

1. Чинші.....	1,718,248.02
2. Паркування авт.....	25,292.20
3. Комісове за публічний телефон.....	572.87
4. Відсотки від банкових ощадностей.....	7,743.07
Разом прибутків:	\$1,751,856.16

Видатки:

Оперативні і амортизація

1. Електрика і газ.....	235,463.58
2. Платні обслуговування будинку.....	34,001.17
3. Міські податки 15% від чиншів.....	199,586.71
4. Вода і каналізація.....	8,887.76
5. Забезпечення.....	26,505.91
6. Обслуга охолодження і опівання.....	39,626.24
7. Обслуга вид.....	20,824.76
8. Чистення і утримання будинку.....	45,027.67
9. Чистення віком.....	4,611.62
10. Амортизація будинку.....	281,864.66
11. Амортизація устаткування.....	614.97
12. Відсотки за позички.....	836,655.18
13. Професійні оплати.....	3,250.00
Разом:	\$1,732,308.61

Персональні і адміністрація

1. Платні.....	44,646.23
2. Податки від платень.....	4,093.54
3. Друки і прибори.....	1,282.67
4. Шпитальні забезпечення.....	1,730.85
5. Оголошення.....	19,270.87
6. Нічний сторож.....	17,723.05
7. Дозволи.....	348.60
8. Подорожі і поштові оплати.....	6,008.72
9. Дотації.....	3,900.00
Разом:	\$99,004.53

Всі видатки:	1,835,924.76
Зіставлення:	
Прибутки.....	1,751,856.16
Видатки.....	1,835,924.76
Страти.....	(84,068.60)

Баланс на день 31-го грудня 1980 року
УНКорпорації Дому УНСОЮЗУ

Активи:

Готівка в банках.....	388,793.04
Будинок.....	14,093,233.78
Площа.....	54,647.81
Устаткування і машини.....	6,149.72
Разом:	\$14,542,824.35

Резерв амортизації

Будинок.....	1,206,755.59
Устаткування і машини.....	1,668.86
Разом:	1,208,424.45
Разом активи:	\$13,334,399.90

Зобов'язання:

Позичка УНС.....	8,000,000.00
Позичка членів УНС.....	3,862,200.00
Комершл Траст Ко.....	1,470,000.00
Разом:	13,332,200.00

Забезпечення чиншу 1981.....	94,711.20
Платні робітників 1981.....	787.05
Податки від платень до запланування 1981.....	1,073.95
Відсотки від позички УНС в 1981.....	142,423.03
Разом:	238,995.23
Разом зобов'язання:	\$13,571,195.23

Оперативний фонд:

Баланс (дефіцит) 1/1/80.....	(152,726.73)
Страти за 12/31/80.....	(84,068.60)
Дефіцит.....	(236,795.33)
Загальні зобов'язання:	\$13,334,399.90

ЗВІТ З ПЕРЕВІРКИ РЕКОРДОВОГО ВІДДІЛУ УНС

(Іван Геврик)

За звітний 1980 рік контролю УНС відбувалася у вересні 1980 р. і в березні 1981. Я перевіряв Рекордовий Відділ, протоколи, переписку з секретарями, моргеджі, спізнені рахунки, Канадську канцелярію, частинно Організаційний Відділ, Союзівку і Видавництво.

Головний секретар В. Сохан провадить і доглядає над Рекордовим Відділом: веде листування із секретарями відділів, організаторами та членством, веде протоколи нарад Головного Екзекутивного Комітету та вузької Ркзекутиви і передає їх до публікації. Всі протоколи є списані. До нього теж належить перевірка і оформлення аплікацій. Всі статистики Рекордового Відділу подають точний стан, рух членства УНС із сумами забезпечення. У звітному році грамоти нових членів і виготовлення місячних виказів висилано скоріше, як у минулому, бо було в тому часі менше аплікацій на нові грамоти забезпечення.

Уся статистика, картотека, документи членства, кореспонденція та протоколи вдержані у віршовому порядку. Фінансовий Відділ провадить головний касир мгр Уляна Дячук, яка також веде досить велику кореспонденцію з відділами та членством. Вона продовжує виміну маловідсоткових фондів, що в майбутньому принесе значний прихід. Дивіденду цього року вирішено більшу як у минулому. Я хочу вірити, що збільшена дивіденда допоможе секретарям в приєднуванні нових членів.

Видатки на репрезентацію за останній рік є менші, як у минулому році. Телефонічні розмови є дещо завеликі. Деякі члени не сплачують моргеджів на час; під час контролю спізненних моргеджів було в Америці 11, а в Канаді 2.

Спізненних місячних рахунків Відділів було 25. Екзекутива повинна подумати про боргові зобов'язання від членів та, якщо можливо, збільшити відсотки.

Переглядаючи членські позички на грамоти, видно, що

більшість членів не сплачує своїх зобов'язань до УНС, тільки відсотки, а поважна частина членів не платять навіть відсотків. Причиною цього є низький відсоток: 4%.

При цьому писемно згадати, що фінансова господарка є задовільна. Під час контролю винаймлено 2-й поверх, де тепер приміщувалася редакція, який принес на протязі року приходу понад \$200,000.00. Рівночасно винайнято фронтове приміщення на ресторан та продано старий будинок, за що належить признання Екзекутиви.

„Свобода“, офіційний орган УНС, єдиний щоденник, з огляду на підвищу поштових оплат і паперу мусить підняти висоту передпліт. Рівночасно треба перевірити дарові числа „Свободи“. Треба стягнути залеглості за оголошення, яких є досить велика сума.

Організаційний Відділ має даліше ці самі труднощі, які були в минулих роках. Треба при цьому згадати, що безробіття, й інфляція якраз спричинює упадок у кількості членства.

„Союзівка“ відпочинкова оселя, могла б збільшити число учасників в часі сезону, коли б поставити щонайменше 20-кімнатний будинок для молоді.

Канада

У Канадській Канцелярії зберігаються копії місячних виказів Канади, відділів департаменту старшого, молодшого і акцидентного, всі викази депозитів, державних фондів та інших канадських інвестицій, головна книга, книга моргеджів, книга позичок на грамоти членів. Також зберігаються всі копії банкових депозитів, посвідки запланування позик на грамоти, посвідки за запланування відсотків і сплати капіталу, заяви і документи відносно УНС в Канаді, листування з централею УНС. Рівнож директор Канадської Канцелярії Б. Зорич провадить реєстрацію листів, які він висилає до відділів. Майно УНС в Канаді вносить \$6,446,441.00.

Цього року в Канаді зорганізовано 305 членів на суму \$958,000.

Уважаю, що найважливішу роль у приєднуванні нових членів виконують секретарі Відділів і їм у першу чергу належить велике признання за їхню віддану працю. Візьмімся спільно до праці, відновимо у передконвенційному році братську любов та ідею основоположників і піонерів УНС.

Кінчаючи свій звіт, стверджую, що я мав повну співпрацю в часі перевірки в згаданих Відділах, дякую їхнім керівникам і працівникам за ввічливу співпрацю зі мною.

ЗМІНИ В АКТИВНОМУ ЧЛЕНСТВІ ЗА 1980 РІК

Стан активних членів з 1-го січня 1980 р.....	64,835
Нові члени приєднані в 1980-му році.....	2,239
Разом:	67,074

Втрати членства у 1980-му році:

Супензи.....	155
Грошові звороти.....	970
Виплати за Е грамоти.....	907
Сплачено вкладки за Р грамоти.....	872
Смертні виплати.....	950
Інші втрати.....	135
Разом:	3,989

Стан активних членів з 31-го грудня 1980 р.....63,085

АКТИВНІ ЧЛЕНИ

Стан членів з 1.1.1980 р.	Стан членів з 31.12.1980 р.	Прибуток, або втрата
Молодь.....	16,332	15,742 -590
Дорослі.....	41,641	40,456 -1,185
Грамоти АДД.....	6,862	6,887 +25
Разом:	64,835	63,085 -1,750

ВСІ ЧЛЕНИ

Стан членів з 1.1.1980 р.	Стан членів з 31.12.1980 р.	Прибуток, або втрата
Молодь.....	21,893	21,512 -381
Дорослі.....	57,173	56,268 -905
Грамоти АДД.....	6,862	6,887 +25
Разом:	85,928	84,667 -1,261

ЗІСТАВЛЕННЯ ЧЛЕНСТВА УНСОЮЗУ ПО КЛАСАХ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

(Стан з 31-го грудня 1980-го року)

ДЕПАРТАМЕНТ МОЛОДІ

Класа	Число членів
Класа I — Т-16.....	290
Класа II — Р-70.....	181

Нові класи

Класа Е-18.....	3,390
Класа Е-20.....	4,445
Класа Е-65.....	336
Класа Р-20.....	6,475
Класа Р-65.....	129
Класа ТР-65.....	496
Разом активних членів:	15,742
Члени на випл. заб. і безпл. продовженні.....	5,770
Усіх членів Департаменту Молоді:	21,512

ДЕПАРТАМЕНТ ДОРОСЛИХ

Класа	Число членів
Класа I — Старий рід забезпечення.....	28
Класа О — Р-70.....	144
Класа Т.....	1,584
Класа W.....	11,022
Класа Р-20.....	12,159
Класа Е-20.....	9,350
Класа Е-65.....	2,653
Класа Р-65.....	1,553
Класа DR-60.....	196
Класа DR-65.....	712
Класа ADD.....	6,887
Класа Т-5.....	44
Класа Т-10.....	195

Дорослі члени з молодечими грамотами

Класа Р-20.....	465
Класа Е-20.....	279
Класа Р-65.....	20
Класа Е-65.....	40
Класа Е-18.....	2
Разом активних членів:	47,343
Члени на виплатному заб. і безпл. продовженні.....	15,812
Усіх членів Департаменту Дорослих:	63,155
РАЗОМ УСІХ ЧЛЕНІВ 31-го ГРУДНЯ 1980 р.	84,667

СТАН ЧЛЕНІВ ТА ІХ СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ З 31-го ГРУДНЯ 1980 р.

	Числа членів	Іх суми забезпечення
Молодь.....	15,742	\$19,829,886
Дорослі.....	40,456	\$6,671,005
Акцидентні грамоти.....	6,887	34,435,000
Молодь на випл. забезпеченні і на безпл. продовженні.....	5,770	4,568,453
Дорослі на випл. забезпеченні і на безпл. продовженні.....	15,812	12,856,514
Разом усі члени:	84,667	\$128,360,858

КАНАДА

НОВІ ЧЛЕНИ В КАНАДІ В 1979 І 1980 РОКАХ

	1979	1980
Молодь.....	106	98
Дорослі.....	179	146
Акцидентні грамоти.....	74	61
Разом:	359	305

ПОРІВНЯННЯ СТАНУ ЧЛЕНСТВА УНСОЮЗУ РОКІВ 1979 І 1980

	Стан членства 12.31.1979	Стан член. 12.31.1980	Прибуток, або втрата
Молодь.....	1,857	1,789	-68
Дорослі.....	4,619	4,521	-98
Акцидентні грамоти.....	1,417	1,405	-12
Разом активні члени:	7,893	7,715	-178

Молодь на випл. забезпеч.	176	164	-12
Дорослі на випл. забезп.	476	482	+6
і на безпл. продовженні.....			
Разом усі члени:	8,545	8,361	-184

ЗВІТ З ПЕРЕВІРКИ ФІНАНСОВОГО ВІДДІЛУ УНСОЮЗУ

(Іван Телюк)

Перевірку Фінансового Відділу УНСОЮЗУ переведено від 21-27 березня ц.р.; за час від 1-го січня 1980 року до 31-го грудня 1980 року в приміщеннях УНС в Джерзі Сіті при 30 Монтгомері вулиці.

До перевірки предкладаю касову книгу приходів і розходів, допоміжні книжки до головної касової книжки, прилоги вписів поодиноких рахунків, банків, банкові конта УНСОЮЗУ, документи платень, податкові довідки та інші інформативні документи зводів рахунків.

Таким чином стверджую, що за 1980 рік Фінансовий Відділ УНСОЮЗУ одержав і виплатив такі суми:

Прибутки Фінансового Відділу УНСОЮЗУ за час від 1-го січня 1980 до дня 31-го грудня 1980 року

1. Членські вкладки:	
Забезпечення життя.....	\$2,793,738.18
Забезпечення від несподіваних випадків.....	77,499.75
Братський фонд.....	71,166.13
Разом:	\$2,942,404.06

2. Відсотки від:	
банкових конт.....	2,100.16
бондів.....	2,162,940.56
гіпотечних позичок.....	192,252.45
уділів.....	17,278.24
позичок чинам.....	22,300.97
позички для УНКор. Дому УНСОЮЗУ.....	228,750.00
Разом:	\$2,625,622.58

3. „Свобода“, Український Тижневик	
Друкарня і видавництво книжок.....	859,180.51

4. Прибутки „Союзівки“.....	527,379.01
-----------------------------	------------

5. Чинш від реальностей.....	23,011.50
------------------------------	-----------

6. Амортизація і зиск при продажі інвестицій.....	402.05
Підвищення вартості фондів.....	5,717.66
Зиск при продажі нерухомостей.....	45,236.76
Разом:	\$51,536.47

7. Різні прибутки	
Перенос до Сирітського фонду.....	8,516.66
Пожертв до Братських фондів.....	30,554.86
Пожертв до Фонду наглої потреби.....	12,355.53
Продаж книжок (Енциклопедія).....	15,764.89

8. Звороти	
Посмертних заповідей за реаскурацію.....	6,741.00
Вкладки за реаскурацію.....	188.00
Разом:	\$6,929.00
Загальні касові прибутки:	\$7,103,075.07

Видатки

1. Виплати грамот	
Дорірі грамоти.....	863,785.85
Посмертні грамоти.....	764,193.20
Подвійне забезпечення від випадку.....	18,000.00
Забезпечення АДД.....	25,000.00
Забезпечення дітей, яких родичі померли.....	4,044.33
Сирітські виплати.....	2,833.34
Відсотки за сирітські виплати.....	773.16
Грошові звороти за грамоти.....	351,529.11
Дивіденди.....	530,790.51
Разом:	\$2,560,949.50

2. Кошти зв'язані із грамотами	
Премії за реаскурацію.....	12,564.97
Податок від вкладок в Канаді.....	(3,343.55)
Лікарське бадання нових членів.....	2,799.04
Головний лікар.....	1,000.00
Актюар.....	25,605.15
Виготовлення дивіденд.....	5,330.98
Разом:	\$44,456.59

3. Організаційні видатки	
Звороти коштів секретарям.....	306,193.00
Відділові предсідників і касирів.....	2,919.00

УКРАЇНСЬКИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ у РИМІ

XII ВАКАЦІЙНИЙ КУРС

24-го червня до 25-го липня 1982 р.

Загальна тема:

НАПЕРЕДОДНІ УКРАЇНСЬКОГО Тисячоліття

Інформації дають:

в справі Курсу: Prof. WASYL LEW
289 Wilton Rd. East, Ridgefield, Conn. 06877
Tel.: (203) 431-3785

в справі стипендій:
ST. SOPHIA RELIGIOUS ASS'N
7911 Whitewood Rd., Philadelphia, Pa. 19117

Вступайте в члени УНС

КОМІТЕТ ЗА ПРАВОПОРЯДОК в УККА

запрошує Громадянство на

ДОПОВІДЬ

яку виголосить

Д-р МИРОН КУРОПАСЬ

в неділю, 31-го січня 1982 р., о год. 2-й по пол.
у великій залі Народного Дому в Нью Йорку
140 Друга Авеню

Тема доповіді:

ШЛЯХИ ДО ОБ'ЄДНУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ в АМЕРИЦІ

в минулому і сучасному
після доповіді — дискусія.

УКРАЇНСЬКЕ ПАТРІАРХАЛЬНЕ ТОВАРИСТВО — ВІДДІЛ в НЬЮ ЙОРКУ

повідомляє Мирян Української Католицької Церкви, що

з нагоди 90-річчя Патріарха ЙОСИФА

Відділ Товариства переведе окрему збірку на

ДАР ЛЮБОВІ ПАТРІАРХА

Сподіваємося, що кожний з приводу такої небуденної нагоди, складе
в міру своїх спроможностей свій щедрий доток.

Пожертви буде можна складати в Кредитівці „Самопоміч“ при 108 Друга Авеню в Нью
Йорку або в домі Українського Визвольного Фронту при 136 Друга Авеню в Нью Йорку, в та-
ких днях: в п'ятницю, 22-го і 29-го січня 1982 р. від год. 10-3-01 по пол. і від 5-01 до 7-01 веч. та
в суботу, 23-го і 30-го січня 1982 р. від 10-2-01 по пол.

Крім цього, кожноразом можна буде складати пожертви в крамниці Арка у дир. Яро-
слава Пастушенка.

Всі пожертви можна відтягати від податку.

Рівночасно повідомляємо, що

КОНЦЕРТ-АКАДЕМІЯ

з нагоди 90-річчя ПАТРІАРХА ЙОСИФА

в Нью Йорку відбудеться 20-го березня 1982 р.

в залі Cooper Union при 7-й вул. і 3-й Авеню.

В програмі беруть участь: о. митр. Маріян Бутринський з Чикаго, Хор „Думка“, Андрій Доб-
рянський, Христина Липецька, Меланія Купчинська, Лариса Крива, Студія Мистецького
Слова Підлі Крушельницької.

Слідкуйте за нашими оголошеннями.

УПРАВА

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА

ТА ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛУБ в НЬЮ ЙОРКУ

запрошують на ДОПОВІДЬ

Д-ра РОМАНА МИКИТОВИЧА

Голови НТШ в Австралії

на тему:

„АВСТРАЛІЙСЬКА УКРАЇНА“

Доповідач дасть огляд сьогочасного життя Української Громади
в Австралії.

Друга частина доповіді буде ІЛЮСТРОВАНА ПРОЗІРКАМИ

Вечір відбудеться в п'ятницю, 29-го січня 1982 р., початок о год. 7-й веч.
у великій залі Дому Українського Визвольного Фронту в Нью Йорку
2-й поверх, під ч. 136 Друга Авеню

Товариство Українських Інженерів Америки — Відділ Чикаго
Українське Лікарське Товариство Північної Америки — Відділ Ілліной
Об'єднання Українських Ветеринарних Лікарів Америки і Канади —
Відділ Чикаго

мають шану запросити Вас на

ТРАДИЦІЙНИЙ

БАЛЬ з БЕНКЕТОМ

ПРЕЗЕНТАЦІЄЮ ДЕБЮТАНТОК

в суботу, 6-го лютого 1982 року
в залі „Гренд Бол Рум“ готелю Конрад Гілтон в Чикаго, Ілл.
при 720 С. Мішинг Авеню

Коктейль о год. 6:30 веч.

Бенкет о год. 7:30 веч.

Вступ на Баль з вечерою: пара — \$85.00, один — \$35.00.

Студенти і пенсіонери: пара — \$45.00, один — \$25.00.

Вступ на Баль тільки \$10.00.

Стрій вечірній.

ПРИБУТОК ПРИЗНАЧЕНИЙ НА ДОБРОДІЙНІ ЦІЛІ

За дальшими інформаціями прошу дзвонити на тел.: (312) NU 6-4348

ПАМ'ЯТАЙМО ПРО БРАТІВ у ПОТРЕБІ!

Чи Ви вже склали свою пожертву на допомогу загроженим голодом, хо-
лодом і недугами братів і сестер українців у Польщі? Передайте її негай-
но на руки Вашого о. Пароха, або перешліть на адреси:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

UKRAINIAN CATHOLIC ARCHDIOCESE
815 N. Franklin Street
Philadelphia, Pa. 19123

П'ятиріччя створення Української Гельсінкської Групи

Про відзначення цієї істо-
ричної дати підбала Прези-
дія Конференції Українсь-
ких Політичних Партиї і Ор-
ганізацій (КУППО) у спів-
праці з Головною Радою
Українського Демократич-
ного Руху (УДР), старан-
нями яких у неділю, 20-го
грудня 1981 року, о 2-й го-
дині по полудні у великій
залі Українського Народ-
ного Дому в Нью Йорку,
відбулося велике віче.

Вступне слово виголосив
та відкрив збори віче длю-
чий голова КУППО д-р Ми-
хайло Воскобойник, запро-
сивши до почесної і ділової
президії найстаршого віком
на поселення дисидента
ген. Петра Григоренка, го-
лову Проводу Українських
Националістів Миколу Пла-
вюка та дисидентку Надію
Світличну. На одностайне
домогання публіки під оп-
лески до президії зборів бу-
ла впроваджена дружина ге-
нерала Зінаїда Григоренко.
У 35-хвилинному виступі
М. Плавюк чітко подав кон-
кретні і числові дані з по-
тенційного опору московсь-
кого народу московсько-
советській політиці і прак-

тиці супроти стосованих ге-
ноцидів і етноцидів. Згідно
статистичних даних з пере-
пису населення СРСР, укра-
їнців там було: у 1956 році —
17,8 відсотка; у 1976 р. — 16,9
відсотка; у 1959 році вжи-
вало рідну українську мову —
76,8 відсотка української
людности в межах УССР, а

у 1979 р. — 74,9 відсотка.
На протязі майже 50 ро-
ків, коли в межах УССР ук-
раїнці у 1926 р. зголосили
пріоритет рідної мови на
86,1 відсотка, то на 1970 рік
цей пріоритет зберігся на
85,7 відсотка.

У своїй доповіді М. Плав-
юк подав послідовно і хро-
нологічно етапи боротьби і
опору української духовної
еліти советській диктатурі у

правних межах конституції
СРСР — періоди діяльно-
сти шестидесятників, куль-
турників, письменників, жу-
рналистів; видання „Україн-
ський Вісник“, створення у
Київ у листопаді 1976 року
Української Гельсінкської
Групи. У всіх тих періодах
духові провідники були від-
люднені бажань, настроїв і
аспірацій української люд-
ности.

Тепло й щиро був прийня-
тий вхід до залі й до прези-
дії зборів генерала П. Гри-
горенка з дружиною, яких
публіка вітала постанням з
місць та рясними оплеска-
ми. Протягом 50-хвилин-
ного виступу ген. П. Григо-
ренка підкреслив та твер-
див:

„Під тиском советського
терору активні люди поча-
ли шукати за подібними до
себе та єднатися. Люди про-
сунулися та стали гуртува-
тися. Знайшовся найвідваж-
ніший з нас Микола Руден-
ко, біля якого згуртувався
квіт українських апостолів
правди, що 9-го листопада
1976 року, у Києві заклав
Українську Гельсінкську
Групу. Ми поставили чоло
на оборону правозахисту
людности і народів, домагаю-
чись виконання Гельсінксь-
ких угод, підписаних Мос-
квою. За це скоро Москва
вчинила жорстоку розправу
над нами: найбільш актив-
них з нас запроторила до
„психушок“, в'язниць та ко-
нцтаборів. Члени Українсь-
кої Гельсінкської Групи ста-
ли беззастанно блокувати
КГБ. В обороні прав люди-
ни і народів ми заплатили
велику ціну. Всі провідні і ві-
домі правозахисники з УГГ
в Україні виверштовані. Це
заплата за наш гуманізм і
патріотизм.

Але наші зусилля та жер-
тви не пішли на марно. Ми
підняли розголос україн-
ської визвольної справи у
вільному світі. Правоза-
хист став міжнародним фа-
ктором. Ми сприяли ство-
ренню міжнародної Гельсін-
кської Асоціації.

Недавно у Мадриді під
нашим моральним тиском
та опіцією співзвучних нам
сил був прийнятий порядок,
запропонований західними
державами на нарадах по
перевірці Гельсінкських у-
год.”

Далі у своєму виступі ген.
Григоренко ствердив і реко-
мендував: 1) підняти прес-
тиж міжнародної Гельсін-
кської Асоціації; 2) активно протиставитися
спекулятивному пацифізм-
ові з боку СРСР, що роз-
пливається по західних кра-
їнах; 3) підняти політичну
активність еміграції; 4) ак-
тивно і жертвенно підтри-
мувати Закордонне Пред-
ставництво Української Ге-
льсінкської Групи; 5) роби-
ти старання перед амери-
канськими законодавцями та
в американській пресі, щоб

Де поділися...

(Продовження зі стор. 2)

Це й стало одним з дже-
сел великого лиха для
Польщі. Польки діставали
тверді девізи зі Заходу, ку-
пували за них західні ви-
роби, продавали їх Советсь-
кому Союзові, але твердої
готівки в міжнародній ва-
люті, а навіть у звичайному
рублевні не діставали, а тіль-
ки запис на своєму „перенос-
ному конті“. Створенням
таким чином каналом пли-
ли найрізноманітніші добра
зі Заходу до СРСР. За до-
ляри заплачені польським
комуністичним урядом
Польща діставала наперед
по 67 копійок а відтак по 62
копійки і то тільки в записі
на своє конто. Самі поляки
на одному зі своїх госпо-
дарських зібрань, матерія-
ли з якого є до диспозиції на
Заході, обрахували згруба-
ша, що Москва заробляє
принаймні одну третю та
ще й до того дістає най-
більш потрібні їй товари зі
Заходу, навіть такі, на які
вона не має ліценції, не
плативши ні цента девіза-
ми, а записуючи належну
Польщі суму на її конто.
Тому й не диво, що один з
польських господарників
на тому зібранні — Нагур-
скі зі зрозумілих причин не

подає ні місця, ні часу того
зібрання — заявив: Наше
високе заборговування Захо-
дові є прямопропорційне до
висоти нашого обороту з
Советським Союзом.”

Нагурскі докладно пере-
вірне польський пластич-
ний платничий бальяс за
той час зі закордоном і
стверджує, що до 1976 року
заборговування Польщі на
Заході було 3,8 бильона,
торговельний бальяс був
позитивний і через те поля-
ки мали опінію знаменито-
го боржника. Поляки до
того часу могли без труду
аккумуляувати річно три
бильйони девіз. Доки Сов-
етський Союз платив
за добра набуті в Польщі
полякам не загрожували
платничі труднощі, але від
1976 року ті труднощі поча-
ли блискавично зростати
аж дійшло до теперішньої
катастрофи.

Отже з того очевидна,
може найбільша, причина
важкого платничого стану
сучасної Польщі, її госпо-
дарської катастрофи, а од-
ночасно з тим, хто тим на-
живився, а тим самим, хто
повинен взяти на себе тягар
допомогти Польщі уникну-
ти банкрутства.

ІТАЛІЙСЬКА ПОЛІЦІЯ ПОДАЛА ПЕРШІ конкретні
інформації про висліді слідства у справі схоплення
американського генерала Джеймса Дозіера, який був у
складі командування збройними силами НАТО в Півден-
ній Європі і стаціонував у Вероні, Італія. Заки поліція
опублікувала свої дані, преса подала до публічного відома,
що поліція знає прізвища 10 злочинців, які брали участь у
схопленні генерала. Поліція подала, що вона ствердила
гільки шість прізвищ терористів, а всіх, що брали участь у
схопленні генерала було 10-12. Виявлені поліцією прізви-
ща вона не подала до відома. Всі шість терористів,
прізвища яких поліція відкрила, належать до терористич-
ного ядра в Італії, і їх віддавна розшукують. Як подає
італійська преса, поліції вдалося викрити прізвища
шістьох терористів завдяки одному, чи більше терористам
з-поміж групи терористів, яких тиждень тому заарештува-
ла італійська поліція в Римі. Як далі подає преса,
терористи дуже занепокоєні небезпечною бути викритими,
й тому беззастанно подають фальшиві телефонічні
повідомлення, щоб звести слідство на манівці.

з тюрмом та психушок СРСР
вирвати мучеників сумлін-
ня.
Зі симпатією та сконцент-
ровано увагою був вислу-
ханий виступ дисидентки
Надії Світличної. Вона з
властивою їй скромністю
заявила: „Еміграція нас,
дисидентів, оцінила, як ге-
роїв. Наші дії в Україні були
виявом тільки морального

обов'язку перед народом та
людською порядністю.”
Вона закликала створюва-
ти українські групи Міжна-
родної Амністії. Вікни во-
на прочитала вірш дисиден-
та, що був вінцем мучениць-
кого прямування до мети.
На вічу було понад 300
осіб.

Петро Байбак

В Сороковий День Смерти

бл. п.

ІНЖ. ЮЛІЯНА ФРИЗА

буде відправлена

СВЯТА ЛІТУРГІЯ

в суботу, 30 січня 1982 р., о год. 8:30 ранку
в церкві св. Юра в Нью Йорку
Просимо згадати Покійного в цей день у своїх молитвах.

Після Святої Літургії відбудуться

ЖАЛОБИ СХОДИНИ

у великій залі ОУФВ, 136 Друга Авеню, Нью Йорк, Н. Я.
ВОЛОДИМИР ФРИЗ — брат з РОДИНОЮ

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

мого Дорогого і Незабутнього МУЖА

бл. п.

ДАНИЛА ОГОРОВНИК

будуть відслужені

СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

в українських католицьких церквах:

Ст. Джосеф, Міссурі і св. Володимира і Ольги, Чикаго

Просимо Родину і Приятелів про святі молитви за Покійного.

Омага, Небраска

Дружина — АНАСТАЗІЯ

В глибокому смутку повідомляємо Рідних і Знайомих, що дня 24-го січня 1982 р.,
упокоївся в Богі на 57-му році життя,
наш Найдорожчий ЧОЛОВІК, БАТЬКО, СИН І БРАТ

бл. п.

ОЛЕКСА МОГИЛА

народжений на Чернігівщині, Україна.

ПОХОРОН відбудеться в середу, 27-го січня 1982 р., о год. 1-й по пол. на українсько-
му православному цвинтарі св. Андрія в С: Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:

дружина — НАТАЛКА з донечкою ТАНЕЮ
Батько та Мати Покійного
Брат — МИКОЛА з родиною
та ближні і дальша Родина в ЗСА й Україні

Український Музичний Інститут в Нью Йорку

31-го січня Запрошує

Концерт

участь беруть:
* учні Музичного Інституту
* студія Липецького (Львів)
* Микола Верховинський
* при СІМ в Нью Йорку
* „Вісник“ при 83-й В'югін СІМ

Під час Концерту відбудеться виставка
картин (студія проф. Леоніда Жуковського)

Неділя, 31-го СІЧНЯ 1982 р., год. 2:30 по пол.

в Школі Св. Юра
215 5-го 6-го вул.

Дякуємо за сприяння при УМІ
пригощень і суфлерів і виразити

10